

**GEMEENTE
ALBRANDSWAARD**

**KADERBRIEF
2023-2024**

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
1^e TUSSENRAPPORTAGE 2023	4
INHOUDSOPGAVE	5
FINANCIËLE PERSPECTIEF	6
PROGRAMMA'S	7
TOELICHTING BELEIDSMATIGE AFWIJKINGEN	8
RECAPITULATIE VAN DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	9
TOELICHTING OP DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	12
BIJLAGEN	27
BIJLAGE 1 - INVESTERINGSKREDIETEN	28
VOORJAARSNOTA 2024	30
A. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE	31
B. KADERS PROGRAMMABEGROTING 2023-2026	34
D. ACTUELE EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN	38
E. BEDRIJFSVOERING	42
F. INVESTERINGEN	43
G. VOORGESTELDE DEKKING	45
H. GEVOLGEN GEMEENTELIJK BELASTINGBELEID	46

VOORWOORD

Voor u ligt de Kaderbrief 2023-2024 waarin zowel de 1^e Tussenrapportage 2023 als de Voorjaarsnota 2024 zijn opgenomen.

In de 1^e tussenrapportage rapporteren wij u over de financiële afwijkingen op de lopende begroting 2023. De Voorjaarsnota 2024 bevat de kaders die u ons meegeeft voor het opstellen van de programmabegroting 2024.

Het jaar 2023 is het eerste volledige jaar van het nieuwe college na de gemeenteraadsverkiezingen. Dat maakt het karakter van deze kaderbrief 2023-2024 anders. Richting geven aan de belangrijke opgaven en ambities in Albrandswaard is vastgelegd in het collegewerkprogramma. De financiële gevolgen zijn verwerkt middels een 1^e begrotingswijziging 2023.

We schetsen in de Voorjaarsnota 2024 ontwikkelingen van lopende zaken en doen voorstellen voor (voorlopige) continuering hiervan. Daarnaast stellen wij u een reeks van rekenkundige uitgangspunten voor die voor de opstelling van de concept-begroting belangrijk zijn, bijvoorbeeld loon- en prijsstijgingen in combinatie met rente- en inflatiepercentages.

Op het moment dat wij deze kaderbrief opstellen is de Mei-circulaire nog niet bekend. Het belang van deze circulaire is groot. Ze maakt ons duidelijk waarvoor het Rijk de gemeente in financiële zin compenseert en met welke inkomsten wij rekening kunnen houden in onze begroting 2024. Zodra wij de uitkomst van deze circulaire in beeld hebben bepalen wij onze acties en bijstellingen op het voorlopige financiële perspectief en zullen u hierover informeren.

De context van deze kaderbrief is die van een nog steeds onrustige wereld. Met daarnaast een grote ontwikkeling in onze eigen bedrijfsvoering, namelijk de ontwikkeling rondom de BAR-organisatie en het opbouwen van een eigen organisatie. Wij plaatsen hier de kanttekening dat wij in deze kaderbrief nog geen nadere rekening hebben gehouden met de financiële gevolgen van het opbouwen van de nieuwe organisatie. De ontwikkelingen hieromtrent, alsmede de financiële gevolgen, worden in een apart traject met een separaat raadsvoorstel aan u voorgelegd. De begroting van de BAR "nieuwe organisatie" wordt verwacht eind juni, waarna deze voor een zienswijze richting de gemeenteraden gaat. De begroting van de gemeente Albrandswaard zal daarna ook worden opgesteld op basis van de nieuw te vormen organisatie.

Onder deze omstandigheden lijken begrotingsprognoses en berekeningen erg aan fluctuatie onderhevig. Ontwikkelingen, prijsstijgingen, risico-afwentelingen, (tussentijdse) wijzigingen in financiële verhoudingen en zich opstapelende opgaven zijn aan de orde van de dag. Gemeenten lopen stevige financiële risico's. En dat in een setting van een zeer beperkt eigen gemeentelijk belastinggebied.

Samengevat is het zorgen voor een reële en sluitende meerjarenbegroting een opgave van formaat, waarvoor uw raad en ons college gezamenlijk staan. Een uitdaging die we met nieuwe energie en vertrouwen aangaan.

Het college van Albrandswaard,
Mei 2023.

GEMEENTE ALBRANDSWAARD

1^e tussenrapportage

2023

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
VOORWOORD.....	3
INHOUDSOPGAVE.....	5
FINANCIËEL PERSPECTIEF.....	6
PROGRAMMA'S.....	7
TOELICHTINGEN OP DE BELEIDSMATIGE AFWIJKINGEN.....	8
RECAPITULATIE VAN DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN.....	9
TOELICHTINGEN OP DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN.....	12
BIJLAGEN.....	27
BIJLAGE 1 - INVESTERINGSKREDIETEN.....	28
VOORJAARSNOTA.....	30
2024.....	30
ALBRANDSWAARD.....	30
A. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE.....	31
D. ACTUELE EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN.....	38
H. GEVOLGEN GEMEENTELIJK BELASTINGBELEID.....	46

Financieel perspectief

Voor u ligt de 1e tussenrapportage 2023 over de periode januari tot en met maart 2023. Uit het cijfermatig overzicht blijkt dat het exploitatieresultaat van de tussenrapportage € 2.207.200 negatief bedraagt. Het totale exploitatiesaldo voor 2023 komt daarmee naar verwachting uit op € 2.434.000 negatief. Voor een overzicht van de afwijkingen verwijzen wij u naar het overzicht "Recapitulatie financiële afwijkingen".

In de onderstaande tabel is het verloop van het begrotingssaldo 2023 weergegeven:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo primitieve begroting	2.190.700	4.111.900	5.561.300	3.722.200	4.808.100
Structurele gevolgen 2e tussenrapportage 2022	-667.900	-798.400	-787.400	-749.400	-749.400
1e wijziging College werkprogramma	-1.750.000	-3.362.000	-4.227.000	-3.597.000	-3.597.000
Gevolgen 1e tussenrapportage 2023	-2.207.200	-717.800	-320.800	914.200	914.200
Totaal van de wijzigingen	-4.625.100	-4.878.200	-5.335.200	-3.432.200	-3.432.200
Saldo begroting na wijzigingen	-2.434.400	-766.300	226.100	290.000	1.375.900

De mutaties die opgenomen zijn in deze rapportage, zijn in onderstaande tabel vertaald naar de verschillende beleidsprogramma's zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2023 en het meerjarenperspectief. Een positief getal is een verhoging van het budget, een negatief getal een verlaging van het budget.

Programma	2023	2024	2025	2026	2027
Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur	675.900	837.700	838.300	838.400	838.500
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	20.000	-	-	-	-
Buitenruimte	530.500	278.500	278.500	278.500	278.500
Financiën	-250.000	-477.300	-877.300	-1.077.300	-1.077.300
Educatie	176.500	6.900	6.800	6.800	6.800
Sport	34.500	34.400	34.400	34.400	34.500
Sociaal Domein	866.100	113.100	113.400	113.200	113.200
Niet onder de programma's vallende baten en lasten	153.700	-75.500	-73.300	-1.108.200	-1.108.400
Totaal	2.207.200	717.800	320.800	-914.200	-914.200

PROGRAMMA'S

TOELICHTINGEN OP DE BELEIDSMATIGE AFWIJKINGEN

Voltooide moties

Naam	Startdatum	status	Kwaliteit	Tijd	Geld
MOTIE - Afval scheiden belonen, dus vastrecht verlagen	7-3-2022	voltooid	G	G	G
MOTIE - Onze boeren verdienen voorrang	19-12-2022	voltooid	G	G	G
MOTIE - Wering woning speculanten	4-10-2021	voltooid	G	R	G

MOTIE - Afval scheiden belonen, dus vastrecht verlagen

Tijdens de raadsvergadering van 31 oktober 2022 zijn aan de raad in een separaat raadsvoorstel (zaaknummer 596674) meerdere voorstellen gedaan waarin door de raad een keuze is gemaakt. De motie is daarmee afgerond.

MOTIE - Onze boeren verdienen voorrang

Boeren die door de Provincie in het kader van het project Buitenland zijn uitgekocht en onder auspiciën van de gebiedscoöperatie in het Buitenland weer agrarische bedrijfsvoering met natuur-inclusieve landbouw willen oppakken, komen daar in beginsel voor in aanmerking, maar kunnen vanwege wettelijke bepalingen niet bij voorbaat rekenen op voorrang bij toewijzing van pachtgronden. Eventuele voorrang kan slechts verleend worden op grond van wettelijk relevante criteria. Ter bepaling van de relevante factoren en de organisatie van een daarop gebaseerde gedegen en transparante afweging heeft de gebiedscoöperatie een adviescommissie samengesteld en opdracht gegeven hierover in mei 2023 advies uit te brengen. Mede op basis van dit advies zal de gebiedscoöperatie de onder haar beheer gebrachte gronden verpachten aan de in haar optiek meest in aanmerking komende kandidaten. Hiermee beschouwen we de motie als afgedaan.

MOTIE - Wering woning speculanten

Het college heeft 2 mogelijke maatregelen onderzocht: de zelfbewoningsplicht en de opkoopbescherming. Uit het onderzoek is gebleken dat beide maatregelen beperkingen kennen. Verder verwacht het college dat de maatregelen particuliere projectontwikkelaars zullen afschrikken, terwijl zij van groot belang zijn om de woningproductie op gang te houden. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen dat er sprake is van woningspeculatie in Albrandswaard. Tot slot zorgen de maatregelen mogelijk voor een ongewenst effect van minder beschikbare woningen op de huurmarkt. Het college ziet op grond van de uitkomsten van het onderzoek geen reden om op dit moment maatregelen in te voeren tegen woningspeculatie. U bent hier nader over geïnformeerd middels een Raadsinformatiebrief (kenmerk 729403) en hiermee ziet het college dan ook de motie als afgedaan.

Recapitulatie van de financiële afwijkingen

Product	Omschrijving	1e tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2024	2025	2026	2027
Programma 1 - Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur							
Bijdrage BAR	Zie overzicht BAR bijdrage		-1.414.000	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500
Bijdrage BAR	Naar overhead, zie programma 9	587.000		564.000	564.000	564.000	564.000
Algemene reserve	Dekking jaaroverschrijdende projecten BAR	190.800					
Griffie	CAO gemeenten		-19.000	-22.800	-22.800	-22.800	-22.800
Huis van Albrandswaard	Herverdeling exploitatiekosten		-20.700	-20.400	-21.000	-21.100	-21.200
Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur		777.800	-1.453.700	-837.700	-838.300	-838.400	-838.500
Programma 2 - Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie							
Overige gebouwen	Sloop schuur Slaperskade		-20.000				
Ongeregistreerd grondgebruik	Extra inhuur ivm achterstanden		-35.000				
Ongeregistreerd grondgebruik	Extra grondverkopen	35.000					
Ongeregistreerd grondgebruik	Overheveling jaarrekening 2022		-35.000				
Slot Valckensteinsedijk 5	Overheveling jaarrekening 2022		-97.000				
Onderzoek Valckensteijn	Overheveling jaarrekening 2022		-45.000				
Algemene reserve	Dekking overheveling budgetten jaarrekening 2022	177.000					
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie		212.000	-232.000	-	-	-	-
Programma 3 - Buitenruimte							
Openbaar vervoer	Kosten buurtbus		-87.000	-87.000	-87.000	-87.000	-87.000
Openbaar vervoer	Subsidie MRDH	49.000		49.000	49.000	49.000	49.000
Planmatig onderhoud wegen	Veilig houden wegen nieuw beheerplan		-150.000				
Planmatig onderhoud wegen	Lagere inkomsten degeneratie		-26.500	-26.500	-26.500	-26.500	-26.500
Dagelijks onderhoud wegen	Veilig houden wegen en schade w ortelopdruk		-50.000				
Planmatig onderhoud openbare verlichting	Verhoging vaste periodieke kosten Stedin		-27.500	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
Waterwegen planmatig onderhoud	Gestegen prijzen en hoge CBS index		-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Openbaar groen planmatig	Begrazingsbeheer Koodoodzone en 10% indexering		-24.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Planmatig onderhoud bomen	Extra kosten boomveiligheidscontrole en 10% indexering		-52.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Dagelijks onderhoud bomen	Extra kosten boomveiligheidscontrole en stijging prijzen		-76.500	-76.500	-76.500	-76.500	-76.500
Speelvoorzieningen dagelijks	Gestegen prijzen en 10% indexering bestekken		-26.000	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Gemeentew erf Aw rd Nijverheidsw eg 3	Stijgende energiekosten, doorbelasting naar BV BAR	30.000	-30.000				
Kerkenvisie	Overheveling jaarrekening 2022		-12.700				
Verkeersplan en veiligheid	Overheveling jaarrekening 2022		-159.900				
Geluid	Overheveling jaarrekening 2022		-35.800				
Algemene reserve	Dekking overheveling budgetten jaarrekening 2022	208.400					
Buitenruimte		287.400	-817.900	-278.500	-278.500	-278.500	-278.500

Product	Omschrijving	1e tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2024	2025	2026	2027
Programma 4 - Financiën							
Stelposten	Vrijval stelposten CAO	200.000		477.300	877.300	1.077.300	1.077.300
Stelposten	Budget VJN naar programma 7	50.000					
Financiën		250.000	-	477.300	877.300	1.077.300	1.077.300
Programma 5 - Educatie							
Gebouw Julianaschool Rhoon	Herstel constructiefout aan de boeiborden		-18.600				
Gebouw BBS De Wegw ijer Sportlaan Rhoon	Plaatsing van het 18e noodlokaal		-41.500				
Gebouw BBS De Parel Sleedoorn Poortugaal	Herstel constructiefout dak		-24.500				
Leerlingenvervoer	Indexering 13,7 % t/m juli en extra leerlingen		-85.000				
SISA voorrangbeleid uit rijksbijdrage (OAB)	Besteding en ontvangst rijksuitkering	344.200	-344.200				
SISA Nationaal Programma Onderw ijs (NPO)	Besteding en ontvangst rijksuitkering	88.600	-88.600				
Doorbelasting Huis van AW	Herverdeling exploitatiekosten		-6.900	-6.900	-6.800	-6.800	-6.800
Educatieve agenda	Overheveling jaarrekening 2022		-15.000				
Algemene reserve	Dekking overheveling budgetten jaarrekening 2022	15.000					
Educatie		447.800	-624.300	-6.900	-6.800	-6.800	-6.800
Programma 6 - Sport							
Doorbelasting Huis van AW	Herverdeling exploitatiekosten		-34.500	-34.400	-34.400	-34.400	-34.500
Sport		-	-34.500	-34.400	-34.400	-34.400	-34.500

Product	Omschrijving	1e tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2024	2025	2026	2027
Programma 7 - Sociaal domein							
Opvang Oekraïners	Uitkering leefgeld en vergoeding rijk	549.500	-549.500				
WMO Collectief vervoer	NEA-index 2023 á 13,7%.		-40.000				
Mantelzorgw aardering o.a. Pluim	Verhoging Pluim en aantal mantelzorgers		-38.000	-38.000	-38.000	-38.000	-38.000
Opvang Oekraïne locatie Kleidijk	Opvang Oekraïense ontheemden en vergoeding rijk	1.211.800	-1.211.800				
Opvang Oekraïne locatie Schutskooiwijk	Opvang Oekraïense ontheemden en vergoeding rijk	1.514.800	-1.514.800				
Minimabeleid	Uitvoering energietoeslag		-288.000				
Perceel 2: Jeugdhulp behandeling	Nieuw e aanbesteding -aanpassing tarieven		-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Perceel 2: Jeugdhulp dagbesteding	Nieuw e aanbesteding - toev.voedingskosten dagbeh.		-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Perceel 4: Jeugdhulp behandeling	Nieuw e aanbesteding - toev.voedingskosten dagact.		-28.000	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Jeugdhulp	Aanpassing begroting GRJR		-375.000				
Jeugdwerk	Budget VJN van stelposten - intensivering jeugdoverlast		-50.000				
Diverse Jeugd	Aansluiting subsidieplafond		-41.800	-41.800	-41.800	-41.800	-41.800
Doorbelasting Huis van AW	Herverdeling exploitatiekosten	20.700		20.700	20.400	20.600	20.600
Dak- en thuisloosheid	Overheveling jaarrekening 2022		-31.100				
Volksgesondheid	Overheveling jaarrekening 2022		-41.600				
Algemene reserve	Dekking overheveling budgetten jaarrekening 2022	72.700					
Sociaal Domein		3.369.500	-4.235.600	-113.100	-113.400	-113.200	-113.200
Niet onder de programma's vallende baten en lasten							
Bestuursondersteuning	CAO verhoging		-7.100	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
Bestuursondersteuning	Inhuur gemeentesecretaris a.i.		-100.000				
Bestuursondersteuning	Werving gemeentesecretaris		-30.000				
Overhad BAR	Doorberekening BAR bijdrage naar overhead		-587.000	-564.000	-564.000	-564.000	-564.000
Algemene uitkering	September en decembercirculaire	529.000		607.000	604.000	1.639.000	1.639.000
Doorbelasting Huis van AW	Herverdeling exploitatiekosten	41.400		41.000	41.800	41.700	41.900
Niet onder de programma's vallende baten en lasten		570.400	-724.100	75.500	73.300	1.108.200	1.108.400
TOTAAL		5.914.900	-8.122.100				
Saldo 1e tussenrapportage 2023			-2.207.200	-717.800	-320.800	914.200	914.200

Toelichtingen op de financiële afwijkingen

-/- is nadelig +/- is voordelig

PROGRAMMA 1, OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR

Bijdrage BAR-uren € 1.414.000 -/- structureel (2024 t/m 2027 € 1.358.500 -/-)

BAR bijdrage (uren)	2e tussenrapportage		Structurele gevolgen			
	Positief	Negatief	2024	2025	2026	2027
Mutaties waarvoor bestaande afspraken zijn dat hiervoor de gemeentelijke bijdragen mogen worden verhoogd						
Nieuw e cao SGO 2023, stijging loonkosten		-1.040.900	-1.244.100	-1.244.100	-1.244.100	-1.244.100
Nieuw e cao SGO 2023, verhoging thuisw erkvergoeding		-7.500	-11.200	-11.200	-11.200	-11.200
Nieuw e cao SGO 2023, opleidingsbudget		-15.400	-12.800	-12.800	-12.800	-12.800
Nieuw e cao SGO 2023, reiskostenvergoeding woon-w erk		-10.300	-15.400	-15.400	-15.400	-15.400
Mutaties waar gemeentelijke besluitvorming van is of waarvoor het initiatief vanuit de gemeente komt						
Budget bestrijding jeugdoverlast terug naar AW		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige mutaties						
Team OVG - inhuur voor vergunningsaanvragen		-53.800				
Nieuw e w ettelijke milieutaken		-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Extra inzet voor toegenomen klachten en meldingen verkeer		-20.300				
Gemeentelijk collegeprogramma						
Vergroten zichtbaarheid handhavers		-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Jaaroverschrijdende projecten						
Implementatie omgevingsw et		-115.600				
Optimalisatie fiscale beheersing 2021-2022		-16.200				
Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)		-11.300				
Implementatiekosten Wet Inburgering 2021		-11.200				
Uitvoeringskosten ELIP - inzet klantmanager		-6.300				
Uitvoeringskosten Tozo		-30.200				
Totaal bijdrage BAR voor verdeling naar overhead		-1.414.000	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500
Bijdrage BAR uren 58,18% programma 1		-827.000	-794.500	-794.500	-794.500	-794.500
Bijdrage BAR overhead 41,82%		-587.000	-564.000	-564.000	-564.000	-564.000
		-1.414.000	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500	-1.358.500

Toelichting BAR-bijdrage:

CAO

Voor de werknemers van onze GR BAR is de CAO Samenwerkende gemeentelijke organisaties (SGO) van kracht. De CAO SGO 2023 is op 5 april 2023 bekrachtigd en loopt van 1 januari 2023 tot 1 januari 2024. Hierin zijn de afspraken met financiële gevolgen gemaakt.

Stijging loonkosten

Een structurele salarisverhoging per 2 januari 2023 met eerst € 240,- bruto en daarna 2%. Hiervoor worden - volgens afspraak - de gemeentelijke bijdragen verhoogd. In de bijraming van het loonkostenbudget zit naast de CAO ook begrepen een geactualiseerde berekening van de periodieken en de herwaardering van de managementfuncties.

Thuiswerkvergoeding

Een verhoging van de thuiswerkvergoeding per 1 mei 2023 van € 2,00 netto naar € 2,15 netto per dag en een internetvergoeding van € 0,85 netto per thuiswerkdag (onbelast). Hiervoor worden volgens afspraak de gemeentelijke bijdragen verhoogd.

Opleidingsbudget

De jaarlijkse opleidingsbudgetten worden sinds 2021 gefixeerd op 1,5% van de loonkosten. Door de CAO stijging, zijn er extra middelen nodig.

Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer

Per 1 januari 2023 is de maximale onbelaste reiskostenvergoeding verhoogd van € 0,19 per kilometer naar € 0,21 per kilometer en per 1 januari 2024 naar € 0,22 per kilometer. Dit staat in het Belastingplan 2023 dat door de Eerste Kamer is vastgesteld. Het doel van het kabinet om het maximumbedrag van de onbelaste reiskostenvergoeding te verhogen is om werkgevers te stimuleren om een hogere reiskostenvergoeding aan werknemers te verstrekken. Werknemers kunnen hierdoor een hogere tegemoetkoming krijgen voor de kosten die zij maken voor zakelijke reizen (inclusief woon-werk).

Budget bestrijding jeugdoverlast terug naar Albrandswaard

Enige tijd geleden is budget beschikbaar gesteld voor de bestrijding van Jeugdoverlast in de gemeente Albrandswaard. Een deel van het budget € 30.000,00 is besteed aan de inhuur van een kwartiermaker en werd daarvoor overgeheveld naar het loonkostenbudget van het cluster Veiligheid van onze GR BAR. Het budget van 2023 en verder zal echter anders worden ingezet en daarom moet het terug worden overgeheveld naar Albrandswaard.

Team OVG - inhuur voor vergunningsaanvragen

Langdurig ziekteverzuim en niet in te vullen vacatures zorgen voor knelpunten in de bedrijfsvoering bij het behandelen van vergunningsaanvragen. Het DB heeft daarom besloten om budget toe te kennen aan het cluster ROW om een deel van de taken door ingehuurde medewerkers te laten uitvoeren.

Nieuwe wettelijke milieutaken

In 2022 was er al extra budget aan milieu toegekend. Tijdens de 1e tussenrapportage vorig jaar is deze per abuis incidenteel opgevoerd i.p.v. structureel. Dit wordt via deze mutatie gerepareerd naar structureel budget. Extra budget was toegekend omdat er meer wettelijke milieutaken naar de gemeenten zijn gekomen, er was in de huidige formatie geen ruimte om deze taken goed uit te kunnen voeren. Het gaat hierbij om

bijvoorbeeld advisering bij straling of bodem- en ondergrondonderzoek. Structurele budgetoverheveling vanuit de drie gemeenten voor extra 1,7 fte voor uitvoering van milieutaken.

Extra inzet voor toegenomen klachten en meldingen verkeer

Overheveling voor extra inzet op verkeer voor afhandelen van het toegenomen aantal klachten en meldingen.

Vergroten zichtbaarheid handhavers (collegewerkprogramma)

Dit betreft de inzet van meer BOA's die zich meer gaan laten zien op straat.

Jaaroverschrijdende projecten BAR

In de jaarrekening 2022 is voorgesteld projectbudget dat nog niet (volledig) is uitgegeven over te hevelen naar 2023. Deze posten worden gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve (€ 190.800). Het betreft hier de volgende projecten:

Implementatie Omgevingswet

Vanaf juni 2022 was al bekend dat de voorgenomen invoeringsdatum van 1 januari 2023 voor de Omgevingswet op losse schroeven stond. In oktober 2022 maakte minister de Jonge bekend dat de wet met minstens een half jaar werd uitgesteld omdat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO, dit is een landelijke voorziening) nog niet goed werkte. Het DSO vervangt ons huidige Omgevingsloket.

Door dit uitstel schoven de meeste uitgaven door naar 2023. De voorbereidingen voor de implementatie van de wet (techniek, inhoud, procesmatig) gingen onverminderd door, met de voornaamste focus op een goed werkend DSO.

Inmiddels heeft de minister een gewijzigd voorstel gedaan richting de Eerste en Tweede kamer met 1 januari 2024 als nieuwe invoeringsdatum voor de Omgevingswet. In 2023 gaat de voorbereiding op de implementatie van de nieuwe wet verder. Het budget zal worden ingezet voor ICT (Toepasbare regels), processen (vergunningen, Omgevingstafel) en planvorming (Omgevingsplan). Er wordt verder geoefend met het DSO. Ook worden er kosten gemaakt voor training, migratie en advies. Gelet op de werkdruk en het capaciteitstekort zal kritisch bekeken worden wat echt in 2023, voor de invoeringsdatum, moet worden opgepakt en wat later kan. Deze acties worden te zijner tijd overgedragen naar de drie gemeenten.

Optimalisatie fiscale beheersing

Het traject optimalisatie fiscale beheersing (= doorontwikkeling horizontaal toezicht) loopt voorspoedig. Er is goed en doorlopend contact, ook met de Belastingdienst. Eind 2022 is 76% van de fiscale verbeteracties bij de BAR-gemeenten afgerond. Dit op een totaal van meer dan 80 fiscale verbeteracties.

Om het hele traject volledig op te kunnen leveren, optimaal te kunnen borgen en ook te voldoen aan de gemaakte afspraken met de Belastingdienst, wordt voorgesteld om het restantbudget 2022 door te schuiven naar het jaar 2023. Hiermee kan naast de resterende fiscale verbeteracties ook nog (de vereiste) inzet worden gepleegd op de fiscale gevolgen die de reorganisatie met zich meebrengt. Op deze wijze is er werkbudget in 2023 voor de kerngroep fiscaal om voortvarend te kunnen blijven werken.

De kleine vertraging bij dit traject heeft te maken met het feit dat de interne communicatie en de integraliteit van de fiscaliteiten wat meer tijd hebben gevergd dan vooraf werd ingeschat. Er is ook een directe afhankelijkheid van de doorlooptijd bij de BAR-reorganisatie en de bestuurlijke aspecten die daarbij spelen.

De verwachting is dat het volledige traject medio 2023 is afgerond.

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)

In 2022 is gestart met de ontwikkeling van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). In de LIOR wordt aangegeven aan welke eisen en randvoorwaarden een nieuw of te vernieuwen stuk openbare ruimte moet voldoen. De toepassing van de LIOR is verplicht bij alle nieuwbouw- en herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte in Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Het project is in juli 2022 geïnitieerd. Vervolgens zijn alle belanghebbenden in beeld gebracht om te bezien wie er het beste kan participeren in de ontwikkeling van de LIOR. In het 3e en 4e kwartaal van 2022 hebben er werkgroep-bijeenkomsten en workshops plaatsgevonden. Om te komen tot een geharmoniseerde en actuele LIOR is op basis van de verzamelde stukken (huidige handboeken) en input een planning gemaakt. De planning van het project loopt tot de zomer van 2023. Dan zal ook de webapplicatie DALI geïmplementeerd worden. Het restantbudget is in 2023 nodig om tot een succesvolle afronding van het project te komen.

Implementatiekosten nieuwe Wet Inburgering 2021.

Deze wet is ingevoerd met ingang van 2022 en sindsdien hebben de gemeenten een regierol bij de begeleiding van nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn.

De implementatie van de nieuwe wet ondervond vertraging en is nog niet afgerond omdat de beleidsadviseur belast werd met andere, urgente zaken zoals de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de Asielboot Ridderkerk. Hierdoor zijn zaken nu nog

onvoldoende geregeld en zijn diverse noodzakelijke processen nog niet volledig geïmplementeerd.

Ook speelde mee dat de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) nog niet alle procedures op orde hebben. Hierdoor moesten de klantmanagers veel zelf uitvinden en herstellen wat de nodige tijd heeft gekost. De implementatie gaat verder in 2023.

Uitvoeringskosten ELIP - inzet klantmanager

ELIP staat voor: Einde Lening, nog Inburgeringsplicht. Deze regeling maakt onderdeel uit van de overgang van de oude naar de nieuwe Wet Inburgering en is bedoeld voor statushouders die 75% of meer van hun DUO-lening hebben verbruikt en/of bij wie de inburgeringstermijn bijna of helemaal verstreken is. Ze riskeren een boete als zij hun inburgering niet op tijd behalen of afronden. In 2022 waren er weinig gevallen waar deze situatie op van toepassing is, maar naar verwachting is dat in 2023 wel het geval. Vandaar het verzoek om de middelen in 2023 in te mogen zetten.

Het budget is bestemd voor een klantmanager omdat de uitvoering niet past binnen de bestaande capaciteit.

Uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Het verzoek is om het budget dat eind 2022 nog niet is uitgegeven mee te mogen nemen naar het volgende jaar omdat de Tozo-bedrijfskredieten nog teruggevorderd moeten worden. Daar wordt nu aan gewerkt. Derhalve worden de werkzaamheden in 2023 voortgezet. De dekking voor dit budget komt uit de middelen die het Rijk aan de gemeenten beschikbaar heeft gesteld in verband met de COVID-19 maatregelen. De uitvoering van de Tozo-regeling is niet gebonden aan de periode waarover de Tozo-regeling heeft gegolden. Ook in de periode daarna zijn diverse vervolgwerkzaamheden noodzakelijk om de regeling goed te kunnen afronden.

Griffie € 19.000 -/- structureel € 22.800 -/-

De cao Gemeenten en de cao SGO liepen af op 2 januari 2023. Op 21 februari 2023 hebben de VNG, WSGO en de vakbonden een principeakkoord bereikt voor de cao Gemeenten en de cao SGO 2023. De CAO is inmiddels op 5 april bekrachtigd. Het financiële effect is een structurele salarisverhoging per 2 januari 2023 met € 240,- bruto per maand en vervolgens 2% loonsverhoging.

Verdeling Bijdrage BAR € 587.000 +/- structureel (2024 t/m 2027 € 564.000 +/-)

Met ingang van de begroting 2017 worden kosten voor overhead niet meer verantwoord onder de programma's. Dit betekent dat de bijdrage aan de BAR voor 58,49% verantwoord wordt onder het programma Openbare Orde & Veiligheid &

Algemeen bestuur en voor 41,51% onder “Niet onder de programma’s vallende baten en lasten”.

Huis van Albrandswaard € 20.700 -/- structureel (budgetneutraal)

Er heeft een herverdeling plaatsgevonden van de exploitatielasten van het Huis van Albrandswaard. Dit heeft geleid tot de volgende mutaties binnen de programma’s.

Programma	Product	2023	2024	2025	2026	2027
1	Huis van Albrandswaard	300	200	300	300	300
1	Doorbel.Huis van Albrandswaard (0.1 Bestuur)	130.700	130.400	130.900	131.000	131.100
1	Doorbel.Huis van Albrandswaard (0.2 Burgerzaken)	-110.300	-110.200	-110.200	-110.200	-110.200
	Subtotaal programma 1	20.700	20.400	21.000	21.100	21.200
5	Doorbel.Huis van Albrandswaard (5.6 Media)	6.900	6.900	6.800	6.800	6.800
	Subtotaal programma 5	6.900	6.900	6.800	6.800	6.800
6	Doorbel.Huis van Albrandswaard (5.2 Sportacc.)	34.500	34.400	34.400	34.400	34.500
	Subtotaal programma 6	34.500	34.400	34.400	34.400	34.500
7	Doorbel.Huis van Albrandswaard (6.1 Samenkracht)	-6.800	-6.900	-6.600	-6.700	-6.800
7	Doorbel.Huis van Albrandswaard (6.2 Wijkteams)	-13.900	-13.800	-13.800	-13.900	-13.800
	Subtotaal programma 7	-20.700	-20.700	-20.400	-20.600	-20.600
9	Doorbel.Huis van Albrandswaard (0.4 Overhead)	-41.400	-41.000	-41.800	-41.700	-41.900
	Subtotaal programma 9	-41.400	-41.000	-41.800	-41.700	-41.900
	Totaal	-	-	-	-	-

+/- verhoging budget, -/- verlaging budget

PROGRAMMA 2, RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN EN ECONOMIE

Overige gebouwen € 20.000 -/- incidenteel

Sloop schuur Slaperskade, zie collegebesluit 677759 d.d. 17-01-2023

Ongeregistreerd grondgebruik € 35.000-/- en € 35.000 +/- incidenteel (budgetneutraal)

Sinds de start van de aanpak van ongeregistreerd grondgebruik in september 2019 zijn er veel (aan)vragen bij grondzaken. Voor de afhandeling is onvoldoende personele capaciteit beschikbaar waardoor er achterstanden zijn ontstaan. Voor het aanpakken van de werkvoorraad wordt tijdelijk extra personeel ingehuurd. De lasten worden gedekt uit de verwachte opbrengsten uit grondverkopen. Zie collegebesluit 562410 d.d. 23-8-2022.

Overheveling projectbudget jaarrekening 2022

In de jaarrekening 2022 is voorgesteld projectbudget dat nog niet (volledig) is uitgegeven over te hevelen naar 2023. Deze posten worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

Het betreft hier de volgende posten:

Budget	Bedrag
Ongeregistreerd grondgebruik	-35.000
Slot Valckensteinsedijk 5	-97.000
Onderzoek Valckensteijn	-45.000
Totaal programma 2 - dekking algemene reserve	-177.000

PROGRAMMA 3, BUITENRUIMTE

Openbaar vervoer € 87.000 -/- en € 49.000 +/- structureel

Met de RET en de buurtbusvereniging is voor de periode 1 januari 2023 – 31 december 2025 een nieuwe overeenkomst afgesloten voor huur en onderhoud van de buurtbussen van de RET en inzet van de vrijwilligers van de buurtbusvereniging. Door gestegen kosten van brandstof en onderhoud, de extra inzet van de buurtbus in het weekend en een hogere vrijwilligersbijdrage zijn de kosten voor het laten rijden van de buurtbus gestegen. Vanuit de MRDH wordt de inzet van de buurtbus gesteund via subsidie van maximaal € 49.000 voor maatwerkvervoer. Voor € 38.000 is geen dekking.

Planmatig onderhoud wegen € 150.000 -/- (structureel verwerkt in Voorjaarsnota)

Vanuit een nieuw opgesteld beheerplan wegen en de weginspecties is naar voren gekomen dat er structureel extra budget benodigd is om de wegen in Albrandswaard veilig te houden en kapitaalvernietiging te voorkomen. In de voorjaarsnota wordt dit structureel aangevraagd. Vooruitlopend hierop is er ook in 2023 al extra budget nodig om de wegen veilig te houden. Binnen het huidige budget zijn hiervoor nu niet voldoende middelen terwijl uit de weginspectie blijkt dat groot onderhoud noodzakelijk is en niet meer uitgesteld kan worden.

Planmatig onderhoud wegen € 26.500 -/- structureel

Structureel worden lagere inkomsten degeneratie verwacht, raming verlagen naar € 50.000.

Dagelijks onderhoud wegen € 50.000 -/- (structureel verwerkt in Voorjaarsnota)

Het beschikbare klein (dagelijks) onderhoudsbudget is niet toereikend voor 2023. De hogere kosten komen doordat er met klein onderhoud geprobeerd wordt de wegen zo lang mogelijk veilig te houden door het ontbreken van voldoende middelen voor groot onderhoud. Daarnaast is in toenemende mate schade als gevolg van wortelopdruk in de verhardingen aanwezig, deze worden met klein onderhoud aangepakt. In de voorjaarsnota wordt hiervoor structureel extra budget aangevraagd.

Planmatig onderhoud openbare verlichting € 27.500 -/- structureel

Het geraamde budget is ontoereikend. Stedin heeft de vaste periodieke kosten voor het gebruik van het voedingsnet verhoogd. Deze stijging van de tarieven is ca 50% t.o.v. 2022.

Waterwegen planmatig onderhoud € 60.000 structureel

Door de gestegen prijzen van werken en de hoge CBS index is er structureel een tekort op het budget onderhoudskosten waterwegen.

Openbaar groen planmatig € 24.000 -/- structureel € 12.000 -/-

Afwijkingen voor 2023 op budget groen zijn de kosten op het begrazingsbeheer aan de Koedoodzone, dit wordt niet meer door Stichting Ark uitgevoerd. Daarnaast hebben we in de lopende raamovereenkomst voor groenrenovaties en bomen rooien te maken met een indexering van 10%. Het bedrag van 10% van het beschikbare budget dient daarom structureel opgeplust te worden.

Planmatig onderhoud bomen € 52.000 -/- structureel 12.000 -/-

Vanuit een boomveiligheidscontrole is in 2023 onverwachte kosten gemaakt. Daarnaast hebben we in de lopende raamovereenkomst voor groenrenovaties en bomen rooien te maken met een indexering van 10%. Het bedrag van 10% van het beschikbare budget dient daarom structureel opgeplust te worden.

Dagelijks onderhoud bomen € 76.500 -/- structureel

Dit aanvullende budget is structureel nodig om de onderhoudswerkzaamheden uit te kunnen voeren. De prijzen van aannemers en leveranciers zijn de afgelopen jaren zeer sterk gestegen. Daarnaast hebben we te maken met hogere bomensterfte dan waarmee in de budgetten rekening is gehouden. Ook leiden de boomveiligheidsinspecties tot onontkoombare hogere kosten voor snoeiwerkzaamheden.

Speelvoorzieningen dagelijks € 26.000 -/- structureel

I.v.m. zeer sterk gestegen prijzen voor ijzer (40% duurder), hout (45% duurder), kunststof (20% duurder) is het huidige budget niet meer toereikend. Ook dit jaar houdt de onrust in de markt aan en zetten de vorig jaar ingezette prijsstijgingen door. Ook zijn de prijzen in het bestek met 10% verhoogd i.v.m. stijgende kosten zoals brandstof, verzekeringen en arbeid. Daarnaast worden we geconfronteerd met hogere kosten voor het herstel van veel vandalismeschade.

Gemeentewerf Nijverheidsweg 3 € 30.000 -/- en € 30.000 +/- incidenteel

(budgetneutraal)

Verhoging budget als gevolg van de stijgende energiekosten, deze worden vervolgens doorbelast naar de NV BAR.

Overheveling projectbudget jaarrekening 2022

In de jaarrekening 2022 is voorgesteld projectbudget dat nog niet (volledig) is uitgegeven over te hevelen naar 2023. Deze posten worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

Het betreft de volgende posten:

Budget	Bedrag
Kerkenvisie	-12.700
Verkeersplan en veiligheid	-159.900
Geluid	-35.800
Totaal programma 3 - dekking algemene reserve	-208.400

PROGRAMMA 4, FINANCIËN

Stelposten € 200.000 +/- (2024 € 477.300 +/-, 2025 € 877.300 +/- en 2026/27 € 1077.300 +/-)

In de begroting 2022 en in het collegewerkprogramma is meerjarig een stelpost opgenomen voor de nieuwe CAO. Om de kosten van de CAO te dekken valt deze stelpost nu vrij. *Zie programma 1*

Stelposten € 50.000 +/- incidenteel

In de VJN is een bedrag opgenomen voor de intensivering aanpak jeugdoverlast. Dit bedrag wordt nu overgeboekt naar de post Jeugdwerk. *Zie programma 7*

PROGRAMMA 5, EDUCATIE

Gebouw Julianaschool Rhoon € 18.600 -/- incidenteel

Kosten voor herstel constructiefout aan de boeiborden van de Julianaschool. Zoals opgenomen in het huisvestingsprogramma onderwijs 2022.

Gebouw BBS De Wegwijzer Sportlaan Rhoon € 41.500 -/- incidenteel

Dit betreft de kosten voor de plaatsing van het 18e noodlokaal voor de Julianaschool aan de Sportlaan. Dit conform het huisvestingsprogramma onderwijs 2023.

Gebouw BBS De Parel Sleedoorn Poortugaal € 24.500 -/- incidenteel

Kosten voor herstel constructiefout aan het dak van De Parel. zoals opgenomen in het huisvestingsprogramma onderwijs 2022.

Leerlingenvervoer € 85.000 -/- incidenteel

Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van leerlingenvervoer en het gebruik van het schakelklasvervoer is vanaf het 4e kwartaal 2022 gestegen. Deze stijgingen zijn aanvullend op de 2e tussenrapportage 2022. (bijraming van € 35.000)

Daarnaast is een incidentele bijraming nodig van € 50.000 n.a.v. de NEA-index 2023 á 13,7% over de tarieven periode januari tot en met juli 2023.

SISA voorrangbeleid uit rijksbijdrage (OAB) € 344.200 -/- en € 344.200 +/- (budgetneutraal)

De voorlopige toekenningsbeschikking voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is een specifieke rijksuitkering en bedraagt voor 2023 afgerond € 344.200. Met de jaarrekening 2022 is voorgesteld om een deel van het restantbedrag door te schuiven naar 2023.

Aangezien de accountantscontrole nog moet plaatsvinden en de jaarrekening niet is vastgesteld, is de hoogte van dit restbedrag nog niet definitief en daarom niet meegenomen in deze begrotingswijziging. Over een specifieke uitkering moet in de jaarrekening verantwoording worden afgelegd over de besteding.

Met de rijksmiddelen vervullen wij als gemeente de wettelijke taken rondom:

- Subsidies voor kindplekken met voorschoolse indicaties (VE);
- Ondersteunende adviestrajecten voor de voorschoolse en vroegschoolse kinderen met achterstanden in samenwerking met het samenwerkingsverband Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard (RiBA) en Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG);
- Opleidingskosten voor pedagogische medewerkers voor het waarborgen van de VE (voorschoolse educatie) kwaliteit.

De verhoogde bijdrage is gebaseerd op een toename van het aantal VE indicaties.

SISA Nationaal Programma Onderwijs (NPO) € 88.600 -/- en € 88.600 +/- (budgetneutraal)

De toekenningsbeschikking voor het Nationaal Programma Onderwijs is een specifieke rijksuitkering. Tot en met juli 2023 wordt er (afgerond) € 88.600 ontvangen van het Rijk. Deze begrotingswijziging is budgetneutraal.

Via de jaarrekening 2022 is voorgesteld om de restantmiddelen SPUK NPO door te schuiven naar 2023. Aangezien de accountantscontrole nog moet plaatsvinden en de jaarrekening niet is vastgesteld, is de hoogte van het restantbedrag nog niet definitief. Daarom zijn deze niet meegenomen in deze begrotingswijziging.

Doorbelasting Huis van Albrandswaard € 6.900 -/- structureel

Zie programma 1

Overheveling projectbudget jaarrekening 2022

In de jaarrekening 2022 is voorgesteld het projectbudget voor de Educatie agenda € 15.000 -/- dat nog niet (volledig) is uitgegeven over te hevelen naar 2023. Deze post wordt gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

PROGRAMMA 6, SPORT

Doorbelasting Huis van Albrandswaard € 34.500 -/- structureel

Zie programma 1

PROGRAMMA 7, SOCIAAL DOMEIN

Opvang Oekraïners € 549.000 -/- en € 549.000 +/- (budgetneutraal)

De gemeente vangt sinds maart 2022 namens het Rijk Oekraïense ontheemden op. Om in het dagelijks onderhoud te kunnen voorzien ontvangen ontheemden die in de gemeentelijke en particuliere opvang verblijven maandelijks financiële ondersteuning in de vorm van leefgeld. Op basis van het aantal geregistreerde en de huidige ontwikkelingen zal er naar verwachting een bedrag €549.500 aan leefgeld worden uitgekeerd.

Vanwege de oorlog in Oekraïne vraagt het Rijk de gemeenten om vluchtelingen op te vangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk een normbedrag van € 581 per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek voor de uitvoering. Op basis van het aantal bedden en de geregistreerde, is de te verwachten SPUK vergoeding voor het leefgeld € 549.500.

WMO collectief vervoer € 40.000 -/- incidenteel

Naast het verwerken van het jaarresultaat 2022 (bijraming van €10.000) is een incidentele bijraming van €30.000 nodig n.a.v. de NEA-index 2023 á 13,7%.

Mantelzorgwaardering o.a. Pluim € 38.000 -/- structureel

In 2021 is er een bedrag afgeraamd omdat er budget over was. Nu blijkt dat de aframing voorbarig en teveel was omdat het aantal mantelzorgers dat gebruikt maakt van de pluim gestegen is. Dit zorgt ervoor dat we een tekort hadden in 2022 van 29.600 euro. Daarnaast is er nog 8.000 euro extra nodig omdat het bedrag van de pluim van 75 naar 100 euro per persoon is gegaan. Dit maakt een structurele bijraming nodig van € 38.000.

Opvang Oekraïne locatie Kleidijk € 1.211.800 -/- en € 1.211.800 +/- (budgetneutraal)

Vanwege de oorlog in Oekraïne vraagt het Rijk de gemeenten om vluchtelingen op te vangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk een normbedrag van €581 per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek voor de uitvoering. Op basis van het aantal

opvangplaatsen ontvangt de gemeente voor de locatie Kleidijk een bedrag van €1.211.800.

Deze begrotingswijziging is budgetneutraal. Via de jaarrekening 2022 is voorgesteld om de restant SPUK middelen door te schuiven naar 2023. Aangezien de accountantscontrole nog moet plaatsvinden en de jaarrekening niet is vastgesteld, is de hoogte van het restantbedrag nog niet definitief. Daarom zijn deze niet meegenomen in deze begrotingswijziging.

Opvang Oekraïne locatie Schutskooiwijk € 1.514.800 -/- en € 1.514.800 +/-
(budgetneutraal)

Vanwege de oorlog in Oekraïne vraagt het Rijk de gemeenten om vluchtelingen op te vangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk een normbedrag van € 581 per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek voor de uitvoering. Op basis van het aantal opvangplaatsen ontvangt de gemeente voor de locatie Kleidijk een bedrag van € 1.514.800.

Deze begrotingswijziging is budgetneutraal. Via de jaarrekening 2022 is voorgesteld om de restant SPUK middelen door te schuiven naar 2023. Aangezien de accountantscontrole nog moet plaatsvinden en de jaarrekening niet is vastgesteld, is de hoogte van het restantbedrag nog niet definitief. Daarom zijn deze niet meegenomen in deze begrotingswijziging.

Minimabeleid € 288.000 -/- incidenteel

Via de decembercirculaire 2022 is eenmalig/incidenteel € 288.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de energietoeslag 2022. Deze uitvoering loopt door tot juli 2023.

Perceel 2: Jeugdhulp *behandeling* € 13.000 -/- structureel

In 2022 heeft een aanbesteding voor de lokale jeugdhulp voor de percelen Jeugdigen met een beperking en/of stoornis, Dagprogramma's, Generalistische basis GGz en Dyslexie plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de vragen, die tijdens de aanbestedingsprocedure zijn gesteld, is besloten om de voedingskosten voor dagbehandeling toe te voegen aan de kostprijs.

Perceel 4: Jeugdhulp *dagbesteding* € 13.000 -/- structureel

In 2022 heeft een aanbesteding voor de lokale jeugdhulp voor de percelen Jeugdigen met een beperking en/of stoornis, Dagprogramma's, Generalistische basis GGz en Dyslexie plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de vragen, die tijdens de aanbestedingsprocedure zijn gesteld, is besloten om de de voedingskosten voor Dagbehandeling toe te voegen aan de kostprijs.

Perceel 4: Jeugdhulp behandeling € 28.000 -/- structureel

In 2022 heeft een aanbesteding voor de lokale jeugdhulp voor de percelen Jeugdigen met een beperking en/of stoornis, Dagprogramma's, Generalistische basis GGz en Dyslexie plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de vragen, die tijdens de aanbestedingsprocedure zijn gesteld, is besloten om de tarieven voor dyslexie te verhogen, zowel voor diagnose als behandeling. De aanpassing van de (te verwachten) structurele kosten bedraagt voor de gemeente € 28.000.

Jeugdhulp € 375.000-/- (structureel in voorjaarsnota)

Voor de begrotingswijziging en begroting 2024 is het meest recente bestuurlijk vastgestelde document, de tweede bestuursrapportage 2022 van de GRJR, als uitgangspunt genomen. De bestuursrapportage van de GRJR wordt vormgegeven aan de hand van gegevens die door gemeenten en zorgaanbieders worden aangeleverd met betrekking tot zorglevering. In hoofdlijnen zijn er een drietal grote mutaties waar te nemen:

- Om de begroting 2023 op het prijspeil 2023 te brengen is er daarom extra indexatie toegevoegd. In de oorspronkelijke begroting is rekening gehouden met 3,67% indexatie. In de begrotingswijziging is het definitieve OVA-percentage (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) van 4,16% verwerkt en een verdere verhoging voorgesteld naar 4,9% onder invloed van de prijspeil component (PPC). Voor de begroting 2024 is een OVA percentage van 4,75 verwerkt en wordt voorgesteld om deze op te hogen naar 5,49% onder invloed van de PPC.
- Er is toename op meerdere zorgopdrachten onder meer als gevolg van aanpassing van het woonplaatsbeginsel. Dit effect was bij begrotingsopstelling door de gemeenten veel lager ingeschat dan nu het geval blijkt. Daarnaast zien we oplopende inzet van landelijk gecontracteerde aanbieders; de GRJR onderzoekt de oorzaken en beïnvloedbaarheid hiervan.
- Een andere grote mutatie betreft zorgcontinuïteit voor de MVS gemeenten. Bij de begrotingsopstelling 2023 was het voornemen van MVS om de zorg vanaf 1-1-2023 geheel onder de eigen nieuwe contracten te laten leveren. Dat bleek niet realistisch; voor de continuïteit loopt MVS in 2023 nog mee op de oude regionale contracten.

Jeugdwerk € 50.000 -/- incidenteel

In de Voorjaarsnota is een bedrag als stelpost opgenomen voor de intensivering aanpak jeugdoverlast. Dit bedrag wordt nu gecorrigeerd naar jeugdwerk. Zie programma 4.

Aansluiting subsidieplafond SWA € 41.800 -/- structureel

Voor de subsidies aan het SWA wordt een aansluiting gemaakt met het subsidieplafond 2023 zoals in de begroting 2023 is vastgesteld. Het betreft hier Jeugdwerk, Ouderenwerk, Welzijnswerk en Welzijn in wijkteams.

Doorbelasting Huis van Albrandswaard € 20.700 +/- structureel

Zie programma 1

Overheveling projectbudget jaarrekening 2022

In de jaarrekening 2022 is voorgesteld projectbudget dat nog niet (volledig) is uitgegeven over te hevelen naar 2023. Deze posten worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

Het betreft de volgende posten:

Budget	Bedrag
Dak- en thuisloosheid	-31.100
Volksgezondheid	-41.600
Totaal programma 7 - dekking algemene reserve	-72.700

NIET ONDER DE PROGRAMMA'S VALLENDE BATEN EN LASTEN

Bestuursondersteuning € 7.100 -/- structureel (2024 t/m 2027 € 8.500 -/-)

De cao Gemeenten en de cao SGO liepen af op 2 januari 2023. Op 21 februari 2023 hebben de VNG, WSGO en de vakbonden een principeakkoord bereikt voor de cao Gemeenten en de cao SGO 2023. Het financiële effect is een structurele salarisverhoging per 2 januari 2023 met € 240 bruto per maand en vervolgens 2% loonsverhoging.

Bestuursondersteuning € 130.000 -/- incidenteel

Inhuur interim gemeentesecretaris € 100.000. Voor de werving van de nieuwe gemeentesecretaris is een bedrag nodig van € 30.000.

Bijdrage BAR (overhead) € 587.000 -/- structureel (2024 t/m 2027€ 564.000/-)

Zie toelichting programma Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen Bestuur - bijdrage BAR.

Algemene uitkering € 529.000 +/- structureel (2024 € 607.000, 2025 € 604.000 en 2026/2027 € 1.639.000)

Betreft de verwerking van het gemeentefonds uit de septembercirculaire 2022 (positief) en decembercirculaire 2022 (negatief) conform verstrekte raadsinformatiebrieven.

B IJLAGEN

Bijlage 1 - investeringskredieten

Nr toelichting	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2023	Doorgeschoven vanuit 2022	Investeringen begin 2023	1e tr 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschui-ven naar 2024	Afslui-ten I/N
	Cameratoezicht bij metrostations	108.500		108.500	108.500		108.500	46.285	62.215		
	Aanleg parkeerterrein locatie Sonneheerdt	157.000	157.000	-300	156.700		156.700		156.700		
	Aanleg parkeerterrein locatie Sonneheerdt (bate)	-60.000	-60.000	300	-59.700		-59.700	-47.712	-11.988		
	Reconstructie de Gaarde, Jasmin en Sering	532.800		505.100	505.100		505.100	3.265	501.835		
	Renovatie park Rhoon en Sportlaan	667.000		13.500	13.500		13.500	3.343	10.157		
1	Fietsverbinding Park Rhoon	254.800		122.900	122.900	105.000	227.900	4.598	223.302		
	Fietsverbinding Park Rhoon (bate)	-74.900		-61.400	-61.400		-61.400		-61.400		
	005 ARM Portlandse Baan	23.400		5.600	5.600		5.600		5.600		
2	Reconstructies wegen 2023	810.600	810.600	92.800	903.400	-903.400	-		-	810.600	
	Rehabilitatie Akkerstraat	100.000		98.500	98.500		98.500	5.959	92.541		
2	Rehabilitatie wegen Warnaar	92.800		-	-	92.800	92.800	1.080	91.720		
	Bruggen Rhoon/Portugaal 2023	61.900	61.900	-	61.900		61.900	8.550	53.350		
	Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard	1.367.300	500.000	867.300	1.367.300		1.367.300	10.386	1.356.914		
	Kleine verkeersmaatregelen Albrandswaard	25.000		13.600	13.600		13.600	2.500	11.100		
	OVL vervangen armaturen 2022	77.600		18.800	18.800	2.600	21.400	21.425	-25		
	OVL vervangen armaturen 2023	155.000	155.000	-	155.000		155.000		155.000		
	Beschoeiingen 2023	87.600	87.600	-	87.600		87.600		87.600		
	Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr	177.500		95.600	95.600		95.600		95.600		
	Ventilatie scholen Julianaschool Julianastr (bate)	-81.900		-	-		-		-		
	Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan	147.900		79.700	79.700		79.700		79.700		
	Ventilatie scholen Julianaschool Sportlaan (bate)	-68.200		-	-		-		-		
	Ventilatie scholen De Overkant	128.800	128.800	-59.500	69.300		69.300		69.300		
	Ventilatie scholen De Overkant (bate)	-59.500	-59.500	59.500	-		-		-		
	Ventilatie scholen De Parel	344.400		185.500	185.500		185.500		185.500		
	Ventilatie scholen De Parel (bate)	-158.900		-	-		-		-		
	Ventilatie scholen Don Bosco	455.000		455.000	455.000		455.000		455.000		
	Ventilatie scholen Don Bosco (bate)	-210.000		-210.000	-210.000		-210.000	-210.000	-		
	Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid	127.200	127.200	-58.700	68.500		68.500		68.500		
	Ventilatie scholen Valkesteijn Zuid (bate)	-58.700	-58.700	58.700	-		-		-		
	Ventilatie scholen Het Lichtpunt	289.200		155.700	155.700		155.700		155.700		
	Ventilatie scholen Het Lichtpunt (bate)	-133.700		-200	-200		-200		-200		
	Ventilatie scholen De Grote Reis	455.000	455.000	-	455.000		455.000		455.000		
	Ventilatie scholen De Grote Reis (bate)	-210.000	-210.000	-	-210.000		-210.000	-210.000	-		
	Ventilatie scholen OBS Portland	157.300	157.300	-72.600	84.700		84.700		84.700		
	Ventilatie scholen OBS Portland (bate)	-72.600	-72.600	72.600	-		-		-		
3	Aanschaf onderwijsleerpakken 1e inrichting	60.800		27.000	27.000	33.800	60.800		60.800		
	Ventilatie scholen Valkesteijn Noord	97.900	97.900	-45.200	52.700		52.700		52.700		
	Ventilatie scholen Valkesteijn Noord (bate)	-45.200	-45.200	45.200	-		-		-		
	Vervangen klimaatinstallaties zwembad	129.300		76.400	76.400		76.400	59.132	17.268		
	Vervangen klimaatinstallaties zwembad (bate)	-9.300		-	-		-		-		
	Voorber.verplaatsen sportpark Omloopseweg	150.000		52.200	52.200		52.200	17.777	34.424		
4	Renovatie velden Omloop WCR 1+VV Rhoon 2	80.000		-	-	80.000	80.000		80.000		
5	Speelvoorzieningen 2023	232.400	173.600	23.000	196.600	35.800	232.400	5.145	227.255		
	Vervangen putten 2023	293.000	293.000	-	293.000		293.000		293.000		
	Ondergrondse containers 2023	416.200	416.200	-	416.200		416.200		416.200		
	Reconstructie terreinen verwijderde putten	160.000	160.000	-	160.000		160.000		160.000		
	Aanschaf ondergrondse containers	279.800		90.800	90.800		90.800		90.800		
	Ondergrondse containers Papier	275.400		146.800	146.800		146.800		146.800		
	Toegangscontrole Papier+GFT+Restafval	206.700		85.500	85.500		85.500		85.500		
	Overhoeken (subsidieproject)	935.100		231.000	231.000		231.000	2.565	228.436		
	Overhoeken (subsidieproject) (bate)	-704.100		-	-		-		-		
	Blauwe Verbinding Rhoonse Baan	1.974.800		-	-		-		-		
	Blauwe Verbinding Rhoonse Baan (bate)	-1.974.800		-	-		-	-12.689	12.689		
6	Voorb herontw Schutskooiwijk/Poortugaal West	179.400		-	-	100.000	100.000	10.443	89.558		
	Voorber. 2022 Woningbouw De Omloop	200.000		14.400	14.400		14.400	33.246	-18.846		
	Totaal	8.552.600	3.275.100	3.293.600	6.568.700	-453.400	6.115.300	-244.704	6.360.004	810.600	

Toelichting

1. Fietsverbinding Park Rhoon

De kosten voor realisatie van het project vallen hoger uit vanwege stijgende materiaalkosten en arbeidsloon. Het benodigd budget voor aanleg van de fietsverbinding en de brug was geraamd voor de enorme stijging van alle prijzen. Hierdoor is er nu een verwacht tekort ontstaan van € 105.000.

2. Reconstructies wegen 2023, rehabilitatie wegen Warnaar

In 2023 starten de voorbereidingen voor project De Warnaar. Voor de voorbereidingskosten wordt € 92.800 overgeheveld naar dit project. De uitvoering gaat pas in 2024 plaatsvinden. Daarom wordt het resterende budget naar 2024 doorgeschoven. Omdat er maar 1 project per jaar uitgevoerd kan worden betekent dat dat meerjarig alle kredieten een jaar opschuiven.

3. Aanschaf onderwijsleerpakket en 1^e inrichting

Dit zijn de kosten voor de eerste inrichting van de noodlokalen Betreft aanvulling op bestaand budget, Julianaschool (1x) en Don Bosco (2x).

4. Renovatie velden Omloop WCR 1 en VV Rhoon 2

Naar aanleiding van het Collegewerkprogramma 2022-2026 worden er op het sportpark de Omloop een viertal velden gerenoveerd. Het gaat daarbij in 2023 om de velden Omloop WCR 1 en VV Rhoon 2 en in 2024 om de velden WCR 2 en VV Rhoon 3. Voor de in 2024 te renoveren velden zal in de begroting 2024 nogmaals een krediet van € 80.000 worden opgenomen.

5. Speelvoorzieningen 2023

In de afgelopen 5 jaar zijn de kosten voor de herinrichting van speelplekken 25% toegenomen. Hierdoor is er een tekort van € 35.800 op het huidige budget van € 143.000,- per jaar ontstaan. Dit verschil moet nu structureel worden bijgeraamd.

6. Voorber.herontw. Schutskooiwijk/Poortugaal West

Het extra krediet is noodzakelijk omdat er gewerkt wordt aan het vervolgproces (zoals het opstellen stedenbouwkundig plan en het doen van benodigde onderzoeken in het kader van het bestemmingsplan) voor de herontwikkeling van de Schutskooiwijk.

Voorjaarsnota 2024 Albrandswaard

A. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE

Zoals al in het voorwoord aangegeven dient dit document tot kaderstelling voor het opstellen van onze begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027. Kaders zijn zowel beleidsuitgangspunten als rekenkundige kaders (parameters).

Algemene financiële kaders

Algemeen kader is dat de gemeentefinanciën een solide basis vormt voor het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke ambities. Beleid en ambitie zullen aan de voorkant aan dit principe worden getoetst. Eventuele tekorten die in programma's van de begroting ontstaan, of extra uitgaven die moeten worden gedaan, dienen in eerste aanleg ook binnen het programma zelf te worden opgelost.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Albrandswaard dient voldoende te blijven gezien alle financiële onzekerheden waarmee wij als gemeente mee te maken hebben. Deze financiële onzekerheden zijn ook niet altijd goed te kwantificeren. De bestemmingsreserves dekken specifieke risico's af, maar niet allemaal. Op 31 december 2022 bedraagt de algemene reserve afgerond € 11 miljoen voor resultaatbestemming van de jaarrekening 2022. De reservepositie blijft de komende jaren een belangrijk aandachtspunt.

Financieel toezichtkader van de provincie

In de begrotingscirculaire in 2023 hebben Gedeputeerde staten de volgende uitgangspunten aangegeven waar de begroting 2024 aan moet voldoen om voor repressief toezicht in aanmerking te blijven komen.

1. De begroting 2024 dient structureel en reëel in evenwicht te zijn of, als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in 2027 uiterlijk tot stand wordt gebracht.
2. De vastgestelde jaarrekening 2022 en de begroting 2024 dienen tijdig, respectievelijk voor 15 juli en voor 15 november aan Gedeputeerde staten te zijn toegezonden.

Naast deze uitgangspunten geldt ook dat de jaarrekening 2022 structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Als dit niet het geval is zal het structureel tekort worden betrokken bij het onderzoek van de begroting 2024. Dat betekent dat in de jaarrekening inzicht moet worden gegeven in het structurele en incidentele aandeel van het tekort.

Met het 'structureel en reëel evenwicht' in bovenstaande punten wordt bedoeld dat in de begroting de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten en dat er sprake is van realistische ramingen.

Financieel perspectief Voorjaarsnota 2024

Het vertrekpunt voor de voorjaarsnota 2024 wordt gevormd door de bijgestelde begroting 2024-2027 aangevuld met jaarschijf 2027 en besluitvorming welke na vaststelling van de begroting 2023 en jaarrekening 2022 plaatsvindt. In onderstaande tabel wordt een financiële samenvatting gegeven van deze voorjaarsnota.

Financieel perspectief begroting 2024

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Meerjarig perspectief van de Begroting 2023	4.111.900	5.561.300	3.722.200	4.808.100
Effecten Collegewerkprogramma, 1 ^e begrotingswijziging 2023	-3.362.000	-4.227.000	-3.597.000	-3.597.000
Structurele gevolgen 2 ^e tussenrapportage 2022	-798.400	-787.400	-749.400	-749.400
Structurele effecten jaarrekening 2022	0	0	0	0
Structurele effecten 1 ^e tussenrapportage 2023	-717.800	-320.800	914.200	914.200
Uitgangspunt voorjaarsnota 2024:	-766.300	226.100	290.000	1.375.900
B. Rekenkundige en algemene kaders.	-1.359.871	-1.508.241	-1.583.859	-1.583.859
D. Actuele ontwikkelingen.	-596.600	-521.600	-521.600	-521.600
E. Bedrijfsvoering.	0	0	0	0
F. Investerings.	0	0	0	0
G. Voorgestelde dekking.	650.000	1.370.000	2.410.000	2.410.000
H. Gevolgen gemeentelijk belastingbeleid.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bijgesteld perspectief voorjaarsnota	-1.306.471	-659.841	304.541	304.541
Saldo meerjarenperspectief	-2.072.771	-433.741	594.541	1.680.441

Kanttekeningen

Meicirculaire

De financiële gevolgen voor de programmabegroting 2024 zijn nog niet exact te voorspellen. Eén uitgangspunt is dat de programmabegroting 2024 op basis van de meicirculaire 2023 van het Rijk wordt opgesteld. Op dit moment is de meicirculaire echter nog niet bekend. Ook nieuwe informatie over financiële risico's in relatie tot de exploitatiebudgetten, investeringen en het weerstandsvermogen kan tot andere inzichten en uitkomsten leiden.

Ontwikkelingen BAR

Wij plaatsen hier de kanttekening dat wij in deze kaderbrief nog geen nadere rekening hebben gehouden met de financiële gevolgen van het opbouwen van de nieuwe organisatie. De ontwikkelingen hieromtrent, alsmede de financiële gevolgen, worden in een apart traject met een separaat raadsvoorstel aan u voorgelegd.

De begroting van de BAR "nieuwe organisatie" wordt verwacht eind juni, waarna deze voor een zienswijze richting de gemeenteraden gaat. De begroting van de gemeente Albrandswaard zal daarna ook worden opgesteld op basis van de nieuw te vormen organisatie.

B. KADERS PROGRAMMABEGROTING 2024-2027

Het ontwerpproces van de Programmabegroting 2024-2027 start met het aangeven van de kaders door de raad.

Kaderstelling programmabegroting 2024

Als basis voor het ontwerp van de primitieve Programmabegroting 2024-2027 stellen wij voor de volgende kaders te hanteren:

- Vertrekpunt voor de concept- Programmabegroting 2024-2027 is het saldo van de begroting 2023 (na de 1^e begrotingswijziging) met inachtneming van de uitkomsten van de voorjaarsnota.
- Wij verwerken de gevolgen van de meest actuele financiële ontwikkelingen rondom de producten en het meerjareninvesteringsprogramma en voeren daarvoor reële ramingen op.
- Het beroep op het gemeentelijk weerstandsvermogen (algemene reserve) om tekorten in de exploitatie te dekken dient zo beperkt mogelijk te blijven.
- Wij hanteren bij de opstelling van het begrotingsproces de rekenkundige waarden zoals hieronder opgenomen tabel A en B.

Tabel A

Jaar	Woningvoorraad per 1-1*	Inwoners per 1-1**
2023	10.730	26.361
2024	10.827	26.594
2025	10.805	26.541
2026	10.958	26.908
2027	11.147	27.362

* Bron: Planmonitor domein Ruimte.

** Bron: Inwoners doorberekend naar woningvoorraad en gemiddelde huishoudensgrootte Albrandswaard volgens CBS.

Tabel B

Omschrijving	2024
Prijsontwikkeling:	
Inflatiecorrectie	3,2%
Subsidies:	
Compensatie instellingen voor prijs- en loonontwikkelingen	3,2%
Gemeenschappelijke regelingen:	
Regio Rotterdam – Rijnmond en NRIJ	8,4%
SVHW	1,0%-1,0%
MRDH	2,8%-2,6%
Mutaties gemeentelijke tarieven:	
Onroerende zaakbelastingen (opbrengst)	3%
Leges etc.	3%
Inkomsten uit verhuur	3%
Afvalstoffenheffing kostendekkend (kd)	kd
Rioolrecht kostendekkend (kd)	kd
Begraafplaatsen (nkd)	nkd
Financiering:	
Renteomslag	ntb
Rente grondexploitaties	0,95%
Rente financieringstekort (16-03-22)	3,44%
Gemeentefondsuitkering (circulaire)	Mei 2023

Toelichting en financiële gevolgen van kaderstelling

Inflatiecorrectie.

In het centraal economisch plan 2023 van het CPB wordt de inflatie (geharmoniseerde consumentenprijsindex) voor 2024 gesteld op 3,2%. In het meerjarenperspectief van onze begroting 2023 is 4,3% gehanteerd. Een kanttekening die wij hierbij plaatsen is dat de actuele inflatie nog hoger ligt dan het CPB in zijn centraal economisch plan heeft geprognostiseerd. Die actuele inflatie wordt aangewakkerd door onder andere de oorlogsomstandigheden in Oekraïne. We hopen dat het huidige inflatieniveau een min of meer incidenteel karakter draagt en weer zal afvlakken. Vooralsnog houden we 3,2% uit het centraal economisch plan voor 2024 aan.

Index subsidies.

In de subsidieverordening is geregeld dat gesubsidieerde instelling compensatie krijgen voor de (loon)kosten verbonden aan de ontwikkelingen van de sectoriale CAO's. Hiervoor wordt de index geharmoniseerde consumentenprijs van 3,2% gevolgd.

Hierbij plaatsen we de kanttekening dat in sommige sectoren waarmee wij in onze begroting te maken hebben, zoals met name in het sociaal domein, de ontwikkelingen in de CAO's uitstijgen boven deze 3,2%. De gevolgen hiervan willen wij eerst nog nader bestuderen.

Index gemeenschappelijke regelingen.

Voor de GR'en regio Rotterdam – Rijnmond en NRIJ wordt jaarlijks een (raads)besluit genomen om de berekeningsystematiek van de financiële werkgroep van de Kring van gemeentesecretarissen te volgen. Deze komt uit op 8,4%. Het bestuur van SVHW heeft voor personele en materiële lasten 1,0% vastgesteld. Voor de kaderstelling van de MRDH wordt het Haaglanden kader gevolgd. Deze bestaat eveneens uit een percentage voor personele en materiële lasten van respectievelijk 2,8% en 2,6%. Dit zijn indicaties; indien beschikbaar, worden de cijfers vanuit (concept) kadernota's en begrotingen van de GR'en gehanteerd.

Index gemeentelijke tarieven.

Voor de gemeentelijke heffingen geldt het uitgangspunt van kostendekkendheid. Voor de leges en inkomsten uit verhuur geldt een tariefstijging van 3%. De onroerende zaakbelasting (OZB) wordt toegelicht in onderdeel H van deze voorjaarsnota.

Rente.

Renteomslag

De rentelasten worden volgens de renteomslag methodiek toegerekend naar de programma's. Dit betekent dat onze jaarlijkse uitgaven aan rente gedekt worden uit de raadsprogramma's waar gedane investeringen betrekking op hebben. Bij het opstellen van de programmabegroting wordt dit bekend.

Rente grondexploitaties

In de Meerjarenprognose grondexploitaties zijn de laatste voorschriften uit het BBV toegepast. Op basis van berekening in de jaarrekening 2022, is in het MPO 2023 een rente toegerekend van 2% aan de grondbedrijfexploitaties.

Marktrente financieringstekort

De marktrente voor het te berekenen financieringstekort wordt gebaseerd op de rente per 23 maart 2023 van een 20-jarige lening met lineaire aflossing: 3,44%. Als uitgangspunt hanteren wij dan ook een rente van 3,44% (meerjarig) voor nieuw af te sluiten leningen vanaf 2023.

Investerings 2023-2026.

Voor de programmabegroting 2024 wordt volgens het beleid van de nota Activabeleid 2021 van de gemeente Albrandswaard een investeringslijst 2024-2027 opgesteld. Een realistische planning van deze investeringen moet leiden tot een evenwichtige spreiding over de planperiode. De kapitaallasten zijn gerekend vanaf 1 januari van het jaar ná oplevering van de investering.

Reële productramingen.

Bij het opstellen van de begroting 2024 worden eventuele taakstellingen vanuit het verleden beoordeeld op haalbaarheid. Ramingen voor producten en taakvelden dienen reëel te zijn gelet op de opgaves en activiteiten die bekostigd moeten worden.

Financiële aspecten B. Rekenkundige en algemene kaders

Ontwikkeling	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
Inflatie 3,2 % (indicatie)	Financiële gevolgen consumentenprijsindex	302.000	302.000	302.000	302.000
Index subsidies	Financiële gevolgen index subsidies	93.000	93.000	93.000	93.000
GRJR*	Toename bijdrage inclusief indexatie obv concept begroting GRJR	525.000	525.000	525.000	525.000
GGD-RR	Meerkosten obv meerjarenbegroting inclusief indexatie.	88.900	88.900	88.900	88.900
DCMR	Obv 8,4% vanuit kring van Gemeentesecretarissen.	32.400	32.400	32.400	32.400
VRR*	Toename bijdrage obv conceptbegroting VRR 2024	213.171	361.541	437.159	437.159
SVHW	Stijging deelnemersbijdrage obv concept begroting SVHW 2024	11.000	11.000	11.000	11.000
NRIJ	Obv 8,4% vanuit kring van Gemeentesecretarissen.	17.200	17.200	17.200	17.200
MRDH	Obv 8,4% vanuit kring van Gemeentesecretarissen.	6.600	6.600	6.600	6.600
CJG	Obv vastgestelde indexatie CJG op 7,1%	70.600	70.600	70.600	70.600
Totaal rekenkundige en algemene kaders		1.359.871	1.508.241	1.583.859	1.583.859

Bovenstaande financiële gevolgen zijn deels nog indicatief en worden richting de begroting nader verwerkt onder andere op basis van cijfers vanuit de gemeenschappelijke regelingen.

VRR*

De toename van de bijdrage aan de VRR is naast de vaststelling van de ontwikkelagenda met name toe te schrijven aan twee onderdelen:

- 1) Op niveau brengen indexatie.
De methode van de indexatie loopt achter op de actuele inflatie. Nu de inflatie erg hoog is, leidt dat in 2023 en meerjarig tot een probleem. De inwonersbijdrage is gebaseerd op de indexering zoals vastgesteld door de 'Werkgroep verbetering financiële sturing'. Deze methodiek kent een correctie van het indexcijfer over 3 voorliggende jaren, maar volgt, zoals gezegd, niet direct de actuele inflatie.
Daardoor heeft de VRR een tekort, zowel in 2023 als meerjarig.

2) Herverdeling inwonersbijdrage.

Er zijn twee onderdelen waardoor de inwonersbijdrage is gewijzigd. Ten eerste is besloten de inwonersbijdrage niet langer te verdelen op basis van het aantal inwoners van een gemeente, maar op basis van de procentuele verdeling van de bijdrage, die een gemeente krijgt vanuit het gemeentefonds voor het subcluster 'Brandweer en crisisbeheersing'. Dat op zich leidde tot een herverdeling. Daar bovenop is binnen het gemeentefonds een herijking doorgevoerd. Dat heeft ertoe geleid, dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van o.a. het subcluster 'Brandweer en crisisbeheersing'. Dat leidt tot een aanvullende bijdrage voor de gemeente Albrandswaard.

GRJR*

Voor de begrotingswijziging en begroting 2024 is het meest recente bestuurlijk vastgestelde document, de tweede bestuursrapportage 2022 van de GRJR, als uitgangspunt genomen. De bestuursrapportage van de GRJR wordt vormgegeven aan de hand van gegevens die door gemeenten en zorgaanbieders worden aangeleverd met betrekking tot zorglevering. In hoofdlijnen zijn er een drietal grote mutaties waar te nemen:

- 1) Om de begroting 2023 op het prijspeil 2023 te brengen is er daarom extra indexatie toegevoegd. In de oorspronkelijke begroting is rekening gehouden met 3,67% indexatie. In de begrotingswijziging is het definitieve OVA-percentage (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) van 4,16% verwerkt en een verdere verhoging voorgesteld naar 4,9% onder invloed van de prijspeil component (PPC). Voor de begroting 2024 is een OVA percentage van 4,75% verwerkt en wordt voorgesteld om deze op te hogen naar 5,49% onder invloed van de PPC.
- 2) Er is toename op meerdere zorgopdrachten onder meer als gevolg van aanpassing van het woonplaatsbeginsel. Dit effect was bij begrotingsopstelling door de gemeenten veel lager ingeschat dan nu het geval blijkt. Daarnaast zien we oplopende inzet van landelijk gecontracteerde aanbieders; de GRJR onderzoekt de oorzaken en beïnvloedbaarheid hiervan.
- 3) Een andere grote mutatie betreft zorgcontinuïteit voor de MVS gemeenten. Bij de begrotingsopstelling 2023 was het voornemen van MVS om de zorg vanaf 1-1-2023 geheel onder de eigen nieuwe contracten te laten leveren. Dat bleek niet realistisch; voor de continuïteit loopt MVS in 2023 nog mee op de oude regionale contracten.

D. ACTUELE EN AUTONOME ONTWIKKELINGEN.

Actuele en autonome ontwikkelingen vinden plaats die hun invloed hebben op de beleidsagenda van 2024 en de financiën van Albrandswaard. Ook zijn aanpassingen nodig op het bestaande beleid. In deze paragraaf benoemen wij de onderwerpen en geven daar waar mogelijk de financiële gevolgen weer.

Ontwikkelingen waarvan de uitkomsten en de financiële vertaling nog onduidelijk zijn.	
Financierings-systematiek.	<p>Eind 2021 is bij het vaststellen van het nieuwe coalitieakkoord Rutte IV “<i>Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst</i>” besloten na 2025 een nieuwe financierings-systematiek te ontwikkelen voor de lagere overheden. Hierbij wordt een eventuele mogelijkheid voor een uitbreiding van het lokaal belastinggebied betrokken. Op dit moment is nog niet bekend hoe de nieuwe financieringssysteem eruit gaat zien. Het voornemen van het kabinet is om voor de zomer van 2023 een uitvoeringsplan met een tijdpad naar de Kamer te sturen. De VNG zet namens de gemeenten in op voorwaarden rondom verruiming van het lokale belastinggebied.</p> <p>Het Rijk heeft al voorgesorteerd op de nieuwe financieringssysteem door de algemene uitkering met ingang van 2026 te verlagen. In de septembercirculaire 2022 heeft het Rijk voor 2026 eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld om de verlaging van de algemene uitkering gedeeltelijk te compenseren.</p> <p>Het accres wordt vanaf 2026 verder enkel aangepast voor de loon- en prijsontwikkelingen.</p>
Hervormingsagenda Jeugd.	<p>Sinds de uitspraak van de ‘Commissie van Wijzen’ over de middelen voor de jeugdzorg is de inzet van kabinet en gemeenten om te komen tot een hervormingsagenda jeugd (HVA) waarmee een antwoord moet worden gegeven op de stijgende kosten van de jeugdzorg. N.a.v. het coalitieakkoord Rutte 4 – waarin een extra besparing van € 511 mln. op de jeugdzorg werd aangekondigd – heeft de VNG de gesprekken over de HVA gestaakt. Pas nadat het kabinet had aangegeven dat deze besparing voor hun ‘rekening en risico’ zijn werden de gesprekken hervat. Tot op heden hebben die gesprekken nog geen overeenstemming opgeleverd. De discussie gaat hierbij vooral over de risicoverdeling tussen rijk en gemeenten: wie draait voor de kosten op als besparingen – ondanks inspanningen – toch niet worden gehaald? Deze discussie is vooral voor gemeenten van belang, omdat de besparingen – ook de extra € 511 mln. – al wel in het gemeentefonds zijn verwerkt.</p>
Opschalingskorting.	<p>Sinds 2015 geldt voor gemeenten een opschalingskorting op het gemeentefonds. Deze korting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. In het regeerakkoord van kabinet Rutte II stond de ambitie om door opschaling te komen tot gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Dit zou leiden tot besparingen op apparaatskosten, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. De verplichte opschaling is niet doorgegaan maar de bijbehorende opschalingskorting is blijven staan. Deze opschalingskorting zou van 2015 tot en met 2025 steeds verder oplopen, tot een structureel bedrag van bijna € 1 miljard in 2025. De afgelopen jaren is de oploop van de opschalingskorting tijdelijk geschrapt. Voor 2020 kwam dit neer op € 70 miljoen en voor 2021 op € 160 miljoen die gemeenten niet hoefden af te dragen aan het Rijk. Naar aanleiding van het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV is de oploop van de opschalingskorting voor deze kabinetsperiode wederom geschrapt. Vanaf 2026 is de opschalingskorting wel weer in de cijfers opgenomen (een structurele korting van € 675 miljoen). De VNG is hierover in gesprek met het kabinet.</p>
Integraal Huisvestingsplan onderwijs.	<p>Op 13 juli 2021 heeft het college de bestuursopdracht huisvestingsplan onderwijs en kinderopvang vastgesteld. Na vaststelling van de bestuursopdracht is gestart met het opstellen van het Huisvestingsplan Onderwijs en Kinderopvang (HOK). De ontwikkeling van het aantal leerlingen geeft aan dat dit met name stijgt in de kern Rhooen en dat daar binnen afzienbare tijd forse knelpunten ontstaan in de onderwijshuisvestingssituatie. De ruimte en de verkeerssituatie op de huidige schoollocaties geven beperkingen om uit te breiden. Een breder (scenario)onderzoek is noodzakelijk om een verantwoord besluit te kunnen nemen over de onderwijshuisvesting in de periode tot 2031.</p> <p>De 1e belangrijkste conclusies zijn;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het lokalentekort is omvangrijker dan vooraf ingeschat; - Het lokalentekort doet zich voornamelijk voor in Rhooen; - Met schoolbesturen afspraken moeten worden gemaakt over de gevolgen van doorlopende leerlijn voor onderwijshuisvesting.

	Half maart is er een gesprek geweest met de schoolbesturen waarin zowel de knelpunten op korte- als lange termijn zijn besproken. Momenteel wordt er gewerkt aan een integraal huisvestingsplan. De financiële consequenties die voortvloeien uit het huisvestingsplan zijn nu nog niet helder inzichtelijk. Aan u als raad zal een voorstel worden voorgelegd om deze financiële consequenties nader in beeld te brengen.
Stedin - lange termijn financiering.	Om de energiedoelen te kunnen uitvoeren heeft Stedin kapitaal nodig. Door ambitieuzere klimaatdoelstellingen vanuit Brussel en Den Haag is voor de langere termijn echter veel meer kapitaal nodig. Daarom blijft Stedin in gesprek met bestaande aandeelhouders, het Rijk en potentiële (nieuwe) aandeelhouders om voor een adequate financiering binnen het gehele verzorgingsgebied zorg te kunnen dragen.
Oekraïne.	De oorlog in Oekraïne is nog steeds gaande, zo ook dat gemeenten te maken hebben met de opvang van vluchtelingen. Ook is sprake van sterk opgelopen inflatie en grondstoffen tekorten. Onduidelijk is nog welke verdere effecten de oorlog teweeg gaat brengen en hoe daar vanuit het Rijk op geacteerd gaat worden.
Meerjaren onderhoud zwembad.	In 2017 is het besluit genomen om zwembad Albrandswaard 20 jaar open te houden waarna het zwembad gerenoveerd is. Nu komen we weer in een “beheersituatie” voor wat betreft het gebouw en de machinekamer waarbinnen er jaarlijks planmatige onderhoud moet worden gepleegd. Hiervoor is een Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) opgesteld. Voor het MOP en de financiële gevolgen wordt een raadsvoorstel opgesteld.
Groenbeleidsplan.	In 2023 wordt een nieuw groenbeleidsplan opgesteld waarin de uitgangspunten en ambities met betrekking tot ons openbaar groen wordt vastgelegd. Dit zal met input van de gemeenteraad worden opgesteld en ter besluitvorming worden voorgelegd. Eventuele financiële consequenties moeten nog inzichtelijk worden gemaakt maar naar verwachting gaat het realiseren van eventuele ambities meer geld kosten dan nu binnen bestaande middelen beschikbaar is. Een concreet voorstel hiervoor volgt nog.
Mobiliteitsplan.	Er wordt in 2023 gewerkt aan het opstellen van een nieuw mobiliteitsplan. Binnen dit plan wordt aangegeven hoe we met de verschillende mobiliteitsvraagstukken die spelen omgaan en of daarvoor maatregelen getroffen moeten worden in de buitenruimte. Conform afspraak wordt dit stuk ter besluitvorming in het 1 ^{ste} kwartaal 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad. Eventuele financiële consequenties moeten nog inzichtelijk worden gemaakt maar naar verwachting gaat het realiseren van eventuele ambities meer geld kosten dan nu binnen bestaande middelen beschikbaar is. Een concreet voorstel hiervoor volgt nog.
Speelbeleidsplan.	Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuw speelbeleidsplan. De eventuele financiële gevolgen zijn nog niet inzichtelijk.
Omloop.	Rondom de Omloop wordt nog nagedacht over en zijn er nog ontwikkelingen op het gebied van woningbouw. Indien hier meer duidelijkheid over is, inclusief financiële consequenties, wordt u hierover geïnformeerd en wordt dit aan u als raad ter besluitvorming voorgelegd.
Antes.	Rondom Antes wordt nog nagedacht over en zijn er nog ontwikkelingen op het gebied van woningbouw. Indien hier meer duidelijkheid over is, inclusief financiële consequenties, wordt u hierover geïnformeerd en wordt dit aan u als raad ter besluitvorming voorgelegd.
Onderhouds- en verduurzamingsplannen gemeentelijk vastgoed.	De nota maatschappelijk vastgoed is in 2022 vastgesteld. Naar aanleiding van dit besluit is onderzoek gedaan naar de bouwkundige staat en het toekomstig onderhoud van de gebouwen. Bij het opstellen van de onderhoudsplannen (MJOP's) zijn een viertal objecten naar voren gekomen gezien de opvallende hoge onderhoudskosten de komende periode. Voor deze vier objecten volgt een verdiepingsonderzoek om te kijken of de onderhoudskosten in verhouding staan tot het maatschappelijk rendement/gebruik van het gebouw. Naast de reguliere onderhoudsplannen (MJOP's) voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille gaat het onderzoek uitgebreid worden om bij de natuurlijke vervangingsmomenten verduurzamingsmaatregelen toe te passen. Dit om de gemeentelijke portefeuille op termijn te laten voldoen aan het klimaatakkoord. De uitkomsten van de onderzoeken worden aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.
Flexwoningen.	Er loopt in Albrandswaard een onderzoek naar de mogelijkheden van het realiseren van circa 100 tot 150 flexwoningen bovenop de reguliere woningvoorraad. De financiële gevolgen worden in het onderzoek inzichtelijk gemaakt en zo nodig per kansrijke locatie aan de raad voorgelegd.

Actuele ontwikkelingen					
Investing/Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
Radar	Antidiscrimatievoorziening	7.300	7.300	7.300	7.300
Onderhoud wegen	Extra onderhoudsbudget vanuit beheerplan	250.000	250.000	250.000	250.000
Horizontaal toezicht belastingdienst	Structureel fiscaal budget (blijven) voldoen aan doorontwikkeling Horizontaal Toezicht vanaf 2024	20.000	20.000	20.000	20.000
Omgevingswet	Met de komst van de Omgevingswet worden de bodemtaken gedecentraliseerd van de provincie naar de gemeenten	49.300	49.300	49.300	49.300
Jeugd	Contunuering en uitbreiding van het jongerenwerk	110.000	110.000	110.000	110.000
Zorg en veiligheid	Aanstellen coördinator zorg en veiligheid	85.000	85.000	85.000	85.000
Wijkbrandweer	Pilot om de rol van de wijkbrandweer te verhogen	75.000			
		596.600	521.600	521.600	521.600

RADAR

Sinds 2021 krijgen gemeenten vanuit Rijk meer geld om te besteden aan de antidiscrimatievoorziening, zodat gemeenten ook preventieactiviteiten kunnen organiseren. Het Rijk heeft dit opgehoogd van € 0,465 naar € 0,74 per inwoner. Om deze reden wordt het subsidieplafond structureel opgehoogd.

Onderhoud wegen

Vanuit een nieuw beheerplan wat is opgesteld de afgelopen maanden is naar voren gekomen dat we circa € 250.000,- structureel extra onderhoudsbudget nodig hebben om te voorkomen dat onze wegen in kwaliteitsniveau achteruit gaan. We zien namelijk dat als gevolg van ontwikkelingen en stijgende kosten we niet meer in staat zijn om de wegen te beheren op het afgesproken niveau. We bereiken nu ook het punt dat als er niets gebeurt we verder dalen in niveau en we richting kapitaalvernietiging gaan. Hier zitten vervolgens ook aansprakelijkheden aan gekoppeld.

Horizontaal toezicht belastingdienst

In het eerder vastgestelde fiscale statuut, als onderdeel van het traject doorontwikkeling Horizontaal Toezicht, is opgenomen dat de gemeente fiscaal budget beschikbaar stelt. Dit is bestemd voor de inhuur van de expertise van externe fiscalisten waarmee de medewerkers van de bedrijfsvoering organisatie kunnen reflecteren/ sparren over huidige en nieuwe fiscale dossiers van de gemeente Albrandswaard.

Dit budget is nodig om fiscaal snel en adequaat te kunnen blijven handelen met Horizontaal Toezicht als kader ook vanaf 2024. Hiervoor is vanaf 2024 een structureel bedrag van € 20.000,- nodig. Tot en met 2023 wordt dit nog bekostigd uit het incidenteel beschikbaar gestelde budget voor het traject doorontwikkeling horizontaal toezicht 2021-2023. Voorgesteld wordt (dit via de gemeentelijke bijdrage) beschikbaar te stellen aan de bedrijfsvoering organisatie.

Omgevingswet, decentralisatie bodemtaken.

Met de komst van de Omgevingswet worden de bodemtaken gedecentraliseerd van de provincie naar de gemeenten. Gemeenten zijn verplicht deze wettelijke taken neer te leggen bij de Omgevingsdienst, vanuit het BasisTakenPakket (BTP). Het gaat om de taken:

Taak	AW
Bodemtaken: beschikkingen, bus-meldingen, beoordelingen en kwaliteitsbrieven	102
Bodembeleid	120
Databeheer	55
Toezicht bodemsanering (deel dat overkomt naar gemeenten)	90
Toezicht aanleg gesloten bodemenergiesystemen	35
Totaal uren	402
Prognose uurtarief cluster bodem 2024*	€ 122,54
Totaal budgetvraag*	€ 49.261

Vooralsnog is er geen dekking is voor de financiering van deze nieuwe taken. Dekking van de kosten moet gezocht worden binnen de gemeentelijke begroting of algemene reserve. Wanneer het Rijk in de komende gemeentecirculaires toch een vergoeding aankondigt, kan dit gelabeld worden en gebruikt worden ter dekking van de kosten.

Jeugd

In 2022 is een ambulante jongerenwerker gestart die laagdrempelig het contact legt met de jeugd op straat. In 2023 is de inzet van de ambulante jongerenwerker voortgezet. Om overlast door jeugd en jongeren te verminderen en preventief op te treden hiertegen is intensivering van het jongerenwerk noodzakelijk. Voor een extra ambulante jongeren-/buurtwerker (24 uur per week) is structureel een bedrag benodigd van € 55.000,-. De financiële gevolgen (€ 110.000,- voor de bestaande en een tweede jongerenwerker) van de inzet worden aan u voorgelegd in deze voorjaarsnota 2024.

Zorg & Veiligheid

Eind 2022 is gestart met een inventarisatie van de knelpunten en verbeterpunten op het snijvlak van het zorg- en veiligheidsdomein. De opdracht hiervoor is op 1 november 2022 vastgesteld. Met een integrale aanpak zorgen we voor passende hulp en ondersteuning voor inwoners die te maken hebben met complexe domeinoverstijgende problematiek. De integrale aanpak voorkomt dat deze inwoners tussen wal en schip vallen. Om de integrale aanpak structureel te borgen in 2024 en verder dient een coördinator Zorg en Veiligheid aangesteld te worden. De structurele financiële gevolgen (€ 85.000,-) voor de inzet van een coördinator worden aan u voorgelegd in deze voorjaarsnota 2024.

Wijkbrandweer

Het aantal senioren en kwetsbare personen in de gemeente Albrandswaard is stijgende. Hierdoor is het van belang om het brandveiligheidsbewustzijn bij onze inwoners te vergroten wat leidt tot brandveilig gedrag en daardoor tot minder branden en slachtoffers. De wijkbrandweer kan hier een belangrijke rol in spelen. De rol van de wijkbrandweer is middels educatie en voorlichting de (Brand)veiligheid in de woonomgeving verhogen. Daarnaast wordt d.m.v. een voorlichtingsprogramma, specifiek gericht op doelgroepen, het veiligheidsbewustzijn, het veiligheidsgevoel maar ook de zelfredzaamheid verbeterd. Hierbij is samenwerking met andere organisaties zoals o.a. woningcorporaties, kerken, gemeente, politie, zorginstellingen van belang en noodzakelijk om gezamenlijk de doelen te bereiken. De brandweerkazerne in Albrandswaard is de thuisbasis. Er is voor de pilot van de wijkbrandweer incidenteel een bedrag van € 75.000,- nodig. Na 10 maanden zal gestart worden met een evaluatie, waarna de evaluatie aan de raad zal worden voorgelegd voor structurele inzet. De financiële gevolgen (€ 75.000,-) van de inzet worden aan u voorgelegd in deze voorjaarsnota 2024.

E. BEDRIJFSVOERING

Op dit moment hebben wij geen concrete lopende bedrijfsvoeringsonderdelen benoemd die financiële bijsturing behoeven.

De reguliere P&C producten van de GR BAR-organisatie worden/zijn meegenomen in onze 1^e en 2^e tussenrapportage 2023, terwijl voor het uitgestelde proces van opstelling van de begroting 2024 van de GR BAR-organisatie (zienswijzeproces en rib) wij deze gaan meenemen in onze gemeentebegroting 2024.

Voor eventuele extra (structurele) kosten voor opbouw en ontwikkeling van de nieuwe organisatie Albrandswaard (bovenop de al geraamde kosten bij de 1^e begrotingswijziging 2023), naar aanleiding van de gedeeltelijke ontvlechting van de GR BAR-organisatie volgen separate raadsvoorstellen indien nodig.

Financiële aspecten E. Bedrijfsvoering

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
Geen bedrijfsvoeringsonderdelen op dit moment die financiële bijsturing nodig hebben.	Eventuele extra kosten (BAR-bijdrage) via de P&C producten van de BAR of voor ontvlechting en opbouw via separaat raadsvoorstel.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal Bedrijfsvoering					

F. INVESTERINGEN

Bij het opstellen van het meerjareninvesteringsprogramma 2024-2027 zullen de vervangingsinvesteringen en de nieuwe investeringen bepaald worden. Op dit moment hebben wij geen concrete extra ontwikkelingen van investeringen die financiële gevolgen hebben bij het opstellen van de programmabegroting 2024 en het meerjarig perspectief.

Wel zijn er toekomstige ontwikkelingen en investeringen te verwachten (zie ook de omschrijvingen in onderdeel D) voor de onderwerpen:

Integraal Huisvestingsplan onderwijs.

Een breder (scenario)onderzoek is noodzakelijk om een verantwoord besluit te kunnen nemen over de onderwijshuisvesting in de periode tot 2031. Hiervoor wordt momenteel gewerkt aan een integraal huisvestingsplan. De financiële consequenties die voortvloeien uit het huisvestingsplan zijn nu nog niet helder inzichtelijk. Aan u als raad zal een voorstel worden voorgelegd om deze financiële consequenties nader in beeld te brengen.

Meerjaren onderhoud zwembad.

In 2017 is het besluit genomen om zwembad Albrandswaard 20 jaar open te houden waarna het zwembad gerenoveerd is. Nu komen we weer in een "beheersituatie" voor wat betreft het gebouw en de machinekamer waarbinnen er jaarlijks planmatige onderhoud moet worden gepleegd. Hiervoor is een Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) opgesteld. Voor het MOP en de financiële gevolgen wordt een raadsvoorstel opgesteld.

Groenbeleidsplan.

In 2023 wordt een nieuw groenbeleidsplan opgesteld waarin de uitgangspunten en ambities met betrekking tot ons openbaar groen wordt vastgelegd. Dit zal met input van de gemeenteraad worden opgesteld en ter besluitvorming worden voorgelegd. Eventuele financiële consequenties moeten nog inzichtelijk worden gemaakt maar naar verwachting gaat het realiseren van eventuele ambities meer geld kosten dan nu binnen bestaande middelen beschikbaar is.

Speelbeleidsplan.

Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuw speelbeleidsplan. De eventuele financiële gevolgen zijn nog niet inzichtelijk.

Omloop en Antesterrein.

Rondom de Omloop wordt nog nagedacht over en zijn er nog ontwikkelingen op het gebied van woningbouw. Indien hier meer duidelijkheid over is, inclusief financiële consequenties, wordt u hierover geïnformeerd en wordt dit aan u als raad ter besluitvorming voorgelegd.

Onderhouds- en verduurzamingsplannen gemeentelijk vastgoed.

De nota maatschappelijk vastgoed is in 2022 vastgesteld. Naast de reguliere onderhoudsplannen (MJOP's) voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille gaat het onderzoek uitgebreid worden om bij de natuurlijke vervangingsmomenten verduurzamingsmaatregelen toe te passen. Dit om de gemeentelijke portefeuille op termijn te laten voldoen aan het klimaatakkoord. De uitkomsten van de onderzoeken worden aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.

Flexwoningen.

Er loopt in Albrandswaard een onderzoek naar de mogelijkheden van het realiseren van circa 100 tot 150 flexwoningen bovenop de reguliere woningvoorraad. De financiële gevolgen worden in het onderzoek inzichtelijk gemaakt en zo nodig per kansrijke locatie aan de raad voorgelegd.

Investering	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
Geen extra ontwikkelingen en investeringen op dit moment.	Nieuwe ontwikkelingen via separaat raadsvoorstel.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal kapitaallasten					

G. VOORGESTELDE DEKKING

Om tot een materieel sluitende begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 te komen is de inzet van extra dekkingsmiddelen noodzakelijk. De eerste voorstellen hiertoe zijn hieronder opgenomen. Richting het opstellen van de programmabegroting 2024 zal bekeken worden of nog verdere aanvullende maatregelen of het inzetten van onderstaande dekkingsmiddelen daadwerkelijk nodig zijn.

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
Stelpost indexering	Bij het CWP hebben we uit voorzichtigheidsprincipe een stelpost opgenomen voor de stijgende indexering en marktontwikkelingen t/m 2026.	450.000	1.070.000	2.010.000	2.010.000
Stelpost WMO	I.v.m. met mogelijke overschrijding van de "open einde regelingen" zetten we deze nu in ter dekking van de opgelopen structurele kosten.	200.000	300.000	400.000	400.000
Totaal voorgestelde dekking:		650.000	1.370.000	2.410.000	2.410.000

H. GEVOLGEN GEMEENTELIJK BELASTINGBELEID

Voor 2024 kunnen nieuwe maatregelen en keuzes gemaakt worden inzake ons gemeentelijk belastingbeleid. Voor de tariefstellingen van afvalstoffen- en rioolheffing wordt de begroting 2024 opgesteld op basis van een kostendekkend uitgangspunt. De actuele ontwikkelingen voor de belangrijkste onderdelen van ons gemeentelijk belastinggebied schetsen wij hieronder.

Gevolgen gemeentelijk belastingbeleid (H)

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2024	2025	2026	2027
OZB inkomsten	Areaaluitbreiding en jaarlijkse stijging 3%	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal					

1. Afvalstoffenheffing

We zien gedurende 2022 de resultaten van het ingezette afvalbeleid. De scheidingsresultaten zijn positief en inwoners zijn over het algemeen tevreden over de aanpak en dienstverlening in relatie tot de afvalinzameling en verwerking van afval in onze gemeente. Naar aanleiding van verder onderzoek en de getoonde ervaringscijfers is besloten om de hoogte van het vastrecht en het variabel tarief voor huishoudens verder te differentiëren met als doel om tot een nog eerlijkere verdeling te komen, het verminderen van huishoudelijk afval verder te stimuleren en het beter en juist scheiden van afval te bevorderen. De exacte invloed van marktontwikkelingen en het nieuwe afvalbeleidsplan zal jaarlijks worden geëvalueerd en inzichtelijk worden gemaakt bij de berekening van het definitieve tarief. Het beleid is dat het tarief kostendekkend is.

2. Rioolheffing

In 2024 wordt er een nieuw programma stedelijk water (PSW) opgesteld. Zowel het PSW, als eventuele effecten hieruit op tarieven, zullen aan u ter besluitvorming worden voorgelegd.

3. Onroerende zaakbelasting

Het bestaande beleid is dat wij de opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) niet laten beïnvloeden door een waardedaling of waardestijging van het onroerende goed. Dit beleid wordt al geruime tijd consequent toegepast. De opbrengst onroerende zaakbelastingen, waarmee wij in de begroting rekenen, is 3% hoger dan het jaar ervoor. Daarnaast wordt bij het opstellen van de gemeentebegroting 2024 bij de OZB-opbrengst rekening gehouden met de woningbouwplanning (areaaluitbreiding) en verminderingen op aanslagen (in verband met bezwaren) en deze voor nu nog op p.m. gezet in afwachting van de laatste, meest nauwkeurige, prognoses.